

Riigieelarvest muuseumidele antavate toetuste liigid ning toetuse taotlemise, taotleja hindamise ja toetuse määramise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse muuseumiseaduse § 21 lõike 5 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Käesoleva määrusega kehtestatakse riigieelarvest muuseumidele (edaspidi ka *taotleja* või *toetuse saaja*) antavate toetuste liigid ning toetuse taotlemise, taotleja hindamise ja toetuse määramise tingimused ja kord.

§ 2. Määruse kohaldamisala

(1) Käesolevat määrust kohaldatakse:

- 1) ministeeriumile, kes teostab asutajaõigusi riigi sihtasutuse muuseumis;
- 2) ministeeriumile, kes on sõlminud muuseumiga, mida ei ole asutanud riik, muuseumiseaduse § 9 kohaselt halduslepingu riigile kuuluva muuseumikogu kasutamiseks;
- 3) valdkonna eest vastutavale ministeeriumile tegevustoetuse määramisel avalik-õigusliku isiku muuseumile, munitsipaalmuuseumile ja eramuuseumile, millega ei ole sõlmitud muuseumiseaduse § 9 kohaselt halduslepingut riigile kuuluva muuseumikogu kasutamiseks.

(2) Käesolevat määrust ei kohaldata ministeeriumile, kes toetab muuseumi tegevust sihtsuunitlusega temaatilistest taotlusvoorudest või muul õiguslikul alusel.

§ 3. Riigiabi reeglite kohaldamine

(1) Toetuse andmisel vähese tähtsusega abina Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), artikli 3 mõistes, järgitakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatut.

(2) Toetuse andmisel grupierandiga hõlmatud riigiabina järgitakse Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 651/2014 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokku sobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), muudetud komisjoni määrusega (EL) 2017/1084 (ELT L 156, 20.06.2017, lk 1–18) (edaspidi *grupierandi määrus*), ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatut.

(3) Kui toetus loetakse riigiabiks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaselt, järgitakse toetuse andmisel konkurentsiseaduse §-s 34¹ sätestatut.

(4) Kui toetuse andja on esitanud Euroopa Komisjonile käesoleva määrusel alusel eraldatava toetuse kohta konkurentsiseaduse § 34¹ kohase riigiabi teatise ja Euroopa Komisjon on teinud riigiabi teatise kohta lubava otsuse, järgitakse toetuse andmisel Euroopa Komisjoni otsuses

sätestatud tingimusi. Euroopa Komisjoni otsuses reguleerimata küsimustele kohaldatakse käesolevat määrust.

§ 4. Toetuse liigid

Toetuse liigid on:

- 1) riigi sihtasutuse muuseumi tegevustoetus põhikirjaliste eesmärkide ja nende olemasolul asutaja või asutajate sõnastatud ootuste täitmiseks;
- 2) riigile kuuluvat muuseumikogu kasutava muuseumi, mida ei ole asutanud riik, tegevustoetus halduslepingus sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 3) avalik-õigusliku isiku muuseumi, munitsipaalmuuseumi ja eramuuseumi tegevustoetus.

§ 5. Toetuse eesmärk

Käesoleva määruse §-s 4 nimetatud tegevustoetusi antakse eesmärgiga toetada taotleja põhitegevust ja arengut tervikuna ning säilitada või tõsta tema võimekust.

§ 6. Toetuse andja

- (1) Käesoleva määruse § 4 punktis 1 nimetatud toetuse andja on asutajaõigusi teostav ministeerium või volitatud asutus.
- (2) Käesoleva määruse § 4 punktis 2 nimetatud toetuse andja on ministeerium, kes on halduslepinguga hõlmatud muuseumikogu kui riigivara valitseja riigivaraseaduse tähenduses. Valdkonna eest vastutava ministeeriumi puhul on toetuse andja Muinsuskaitseamet.
- (3) Käesoleva määruse § 4 punktis 3 nimetatud toetuse andja on Muinsuskaitseamet.

§ 7. Kulude abikõlblikkus

(1) Muuseumi tegevustoetuse abikõlblikud kulud on otseselt muuseumi haldamise ja muuseumi põhitegevuse korraldamisega seotud toetuse kasutamise kalendriaasta jooksul tehtavad tekkepõhised kulud vastavalt taotluses esitatud tegevuskavas määratletud eesmärkidele ja tegevustele.

(2) Muuseumi tegevustoetuse mitteabikõlblikud kulud on:

- 1) toetuse eesmärgiga mitteseotud, tegevuste elluviimise seisukohast põhjendamatud ja ebaolulised kulud;
- 2) käibemaks juhul, kui taotleja on käibemaksukohustuslane. Proportsionaalse käibemaksu arvestamise meetodika korral on käibemaks abikõlblik selles osas, mis osas ei ole toetuse saaja sisendkäibemaksu tagasi küsinud.

(3) Kui toetus on käsitletav käesoleva määruse § 3 lõikes 2 nimetatud abina, järgitakse abikõlblike ja mitteabikõlblike kulude määratlemisel vastava kohalduva grupierandi määruse abiliigi abikõlblikkuse reegleid.

(4) Toetuse andja võib toetuse otsuses abikõlblikke kulusid täiendavalt piirata.

§ 8. Toetuse piirmäärad ja osakaal

(1) Avalik-õigusliku isiku muuseumile, munitsipaalmuuseumile ja eramuuseumile eraldatava tegevustoetuse alampiir taotleja kohta on 10 000 eurot ning eraldatav toetus ei tohi moodustada rohkem kui 50% taotleja aasta eelarvest.

(2) Kui toetus on käsitletav käesoleva määruse § 3 lõikes 2 nimetatud abina, arvestatakse toetuse osakaal abikõlblike kulude suhtes välja grupierandi määruse vastava kohalduva abiliigi tingimuste kohaselt.

§ 9. Taotluste hindamise komisjon

(1) Tegevustoetust taotlevate avalik-õigusliku isiku muuseumide, munitsipaalmuuseumide, ja eramuuseumide professionaalsuse, piirkondliku tähtsuse ja valdkondliku mõju hindamiseks moodustab käesoleva määruse § 6 lõikes 3 nimetatud toetuse andja nõuandva komisjoni, mille koosseis kooskõlastatakse valdkonna eest vastutava ministeeriumiga.

(2) Komisjoni koosseisu kinnitab toetuse andja käskkirjaga.

(3) Komisjonil on kuni seitse liiget, nende hulgas valdkonna eest vastutava ministeeriumi esindajad ja muud muuseumide valdkonna asjatundjad.

(4) Komisjoni koosoleku kutsub kokku ja seda juhatab komisjoni esimees, tema äraolekul komisjoni aseesimees.

(5) Komisjoni koosolekud protokollitakse.

§ 10. Toetuse taotlemine

(1) Taotleja esitab toetuse andjale toetuse saamiseks elektroonilise taotluse valdkonna eest vastutava ministri kinnitatud vormil digitaalselt allkirjastatuna või elektroonilise kanali kaudu, mis võimaldab toetuse andjal taotleja turvalisel viisil tuvastada.

(2) Taotluses esitatakse eelkõige:

- 1) taotleja nimi, kontaktandmed, arvelduskonto number, taotluse esitamise kuupäev;
- 2) taotleja eelarve tulude ja kulude prognoos toetuse kavandatavaks kasutusperioodiks ning taotletav toetuse summa;
- 3) ülevaade kavandatavatest tegevustest, eesmärkidest ja oodatavatest tulemustest;
- 4) muud vajalikud andmed.

(3) Taotlusele lisatakse või tehakse veebis kättesaadavaks järgmised dokumendid:

- 1) arengukava, mille kehtivus on vähemalt toetuse kavandatav kasutusaasta ja sellele järgnev aasta või kaks sellele järgnevat aastat, kui taotletakse toetust kolmeks aastaks;
- 2) arengukava finantsplaan, mille kehtivus on vähemalt toetuse kavandatav kasutusaasta ja sellele järgnev aasta või kaks sellele järgnevat aastat, kui taotletakse toetust kolmeks aastaks;
- 3) kogumispõhimõtted.

(4) Kui taotlus sisaldab vormilisi puudusi, antakse taotlejale kuni seitse tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks.

(5) Kui puudusi ei kõrvaldata tähtaegselt, võib taotluse jätta läbi vaatamata. Taotluse läbivaatamata jätmisest teavitatakse taotlejat koos kirjaliku põhjendusega ja viitega vaidlustamise võimalustele.

(6) Taotluste esitamise tähtajast teavitab toetuse andja oma veebilehel vähemalt 5 kalendripäeva enne taotlusvooru avamise päeva.

(7) Käesoleva paragrahvi lõiget 5 ei kohaldata riigi sihtasutuse muuseumile ega muule riigile kuuluvat muuseumikogu kasutavale muuseumile.

§ 11. Tingimused taotlejale

(1) Taotleja peab vastama järgmistele tingimustele:

- 1) taotleja on muuseum muuseumiseaduse § 1 lõike 3 tähenduses;
- 2) taotleja on tegutsenud muuseumina ja olnud külastajatele avatud taotluse esitamise tähtpäevaks vähemalt kolm aastat;
- 3) taotleja koosseisus on taotluse esitamise tähtpäeva seisuga vähemalt üks kõrgharidusega muuseumitöötaja või vähemalt üheaastase koostöölepingu alusel tegutsev kõrgharidusega vabatahtlik;
- 4) taotleja on teinud avalikult kättesaadavaks muuseumihoone ja pakutavate põhiteenuste ligipääsetavuse kirjelduse;
- 5) taotlejal ei ole kokku 100 eurot ületavat riiklike maksude, maksete või tähtpäevaks tasumata jäetud maksusummal arvestatud intressivõlga, välja arvatud juhul, kui võla tasumine on ajatatud ja tasutud ajakava kohaselt;
- 6) taotlejal ei ole taotluse esitamise tähtpäeva seisuga majandusaasta aruande esitamise võlga;
- 7) taotlejal ei ole taotluse esitamise tähtpäeva seisuga tähtaegselt täitmata kohustusi toetuse andja ees;
- 8) taotleja ja tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud pankroti- ega likvideerimismenetlust ning tal ei ole kehtivat äriregistrist kustutamise hoiatust.

(2) Kui toetus on käsitletav käesoleva määruse § 3 lõikes 2 nimetatud abina, ei tohi taotleja olla raskustes olev ettevõtja grupierandi määruse artikli 2 punkti 18 tähenduses.

(3) Kui toetus on käsitletav käesoleva määruse § 3 lõikes 1 või 2 nimetatud abina, ei tohi taotlejale olla esitatud Euroopa Komisjoni või Euroopa Kohtu otsuse alusel, millega toetus on tunnistatud ebaseaduslikuks või väärkasutatuks või ühisturuga kokkusobimatuks, täitmata korraldust toetuse tagasimaksmiseks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 2 ei kohaldata riigi sihtasutuse muuseumile ega muule riigile kuuluvat muuseumikogu kasutavale muuseumile.

§ 12. Riigi sihtasutuse muuseumi taotluse hindamine ja toetuse suuruse kindlaksmääramine

(1) Toetuse taotlust hindab käesoleva määruse § 6 lõikes 1 nimetatud toetuse andja. Muinsuskaitseamet kaasab hindamisse valdkonna eest vastutava ministeeriumi esindajad.

(2) Toetuse andja hindab taotluse ja sellele lisatud dokumentide kooskõla taotleja põhikirjaliste eesmärkidega ja nende olemasolul asutaja või asutajate ootuste dokumendis sätestatuga.

(3) Tegevustoetuse suuruse kindlaksmääramisel arvestab toetuse andja:

- 1) muuseumi põhitegevuse mahtu, sealhulgas külastajate, kasutajate ja publikatsioonide arvu ning rahvusvahelise tegevuse osakaalu muuseumi tegevuses;
- 2) muuseumikogu mahtu ning füüsilisi omadusi (materjal, mõõtmed, seisukord);
- 2) muuseumi töötajate arvu;
- 3) muuseumi põhitegevuseks ning seda toetavateks tegevusteks kasutatavate muuseumile kuuluvate ruumide ja välialade suurust ja seisukorda;
- 4) muuseumile kuuluvate infotehnoloogiavahendite seisukorda;
- 5) muuseumi põhitegevusega seotud muu materiaalse vara seisukorda;
- 6) muuseumi omatulu teenimise võimekust;
- 7) lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja määra.

§ 13. Riigile kuuluvat muuseumikogu kasutava muuseumi, mida ei ole asutanud riik, halduslepingus sätestatud ülesannete täitmise toetuse taotluse hindamine ja toetuse suuruse kindlaksmääramine

(1) Toetuse taotlust hindab käesoleva määruse § 6 lõikes 2 nimetatud toetuse andja.

(2) Toetuse andja hindab taotluse ja sellele lisatud dokumentide kooskõla halduslepingus sätestatud ülesannetega.

(3) Tegevustoetuse suuruse kindlaksmääramisel arvestab toetuse andja:

- 1) muuseumi põhitegevuse mahtu, sealhulgas külastajate, kasutajate ja publikatsioonide arvu ning rahvusvahelise tegevuse osakaalu muuseumi tegevuses;
- 2) muuseumikogu mahtu ning füüsilisi omadusi (materjal, mõõtmed, seisukord);
- 2) muuseumi töötajate arvu;
- 3) muuseumi põhitegevuseks ning seda toetavateks tegevusteks kasutatavate muuseumile kuuluvate ruumide ja välialade suurust ja seisukorda;
- 4) muuseumile kuuluvate infotehnoloogiavahendite seisukorda;
- 5) muuseumi põhitegevusega seotud muu materiaalse vara seisukorda;
- 6) muuseumi omatulu teenimise võimekust;
- 7) lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja määra.

§ 14. Avalik-õigusliku isiku muuseumi, munitsipaalmuuseumi ja eramuuseumi toetuse taotluse hindamine ja toetuse suuruse kindlaksmääramine

(1) Avalik-õigusliku isiku muuseumi, munitsipaalmuuseumi ja eramuuseumi tegevustoetuse taotlust hindab käesoleva määruse §-s 8 nimetatud komisjon.

(2) Taotlust hinnatakse vastavalt käesoleva määruse lisas esitatud metoodikale.

(3) Komisjoni hinnangute tulemuse põhjal moodustatakse taotlejate paremusjärjestus.

(4) Toetust ei eraldata muuseumile, kelle punktisumma on väiksem kui 51.

(5) Toetuse andja toetab avalik-õigusliku isiku muuseumi, munitsipaalmuuseumi ja eramuuseumi põhitegevust proportsionaalselt paremusjärjestusega iga toetuse saaja kohta mahus, mis aitab tagada võimalikult suure valdkondliku mitmekesisuse ja muuseumiteenuse piirkondliku kättesaadavuse.

§ 15. Toetuse otsus

- (1) Toetuse eraldamise või eraldamata jätmise otsustab toetuse andja käskkirjaga.
- (2) Valdkonna eest vastutava ministeeriumi puhul teeb käesoleva määruse § 4 punktis 1 nimetatud toetuse määramise otsuse valdkonna eest vastutav minister.
- (3) Taotluse võib rahuldada osaliselt, kui esitatud taotluste rahaline maht ületab selleks otstarbeks ette nähtud eelarve või taotluse täies mahus rahuldamine ei ole põhjendatud. Taotleja võib osalise toetuse vastu võtta tingimusel, et toetust on taotluse osalise rahuldamise korral võimalik kasutada eesmärgipäraselt.
- (4) Avalik-õigusliku isiku muuseumi, munitsipaalmuuseumi ja eramuuseumi tegevustoetuse eraldamise võib otsustada kuni kolmeks aastaks järgmistel tingimustel:
 - 1) taotleja on tegutsenud muuseumina ja olnud külastajatele avatud taotluse esitamise tähtpäevaks vähemalt seitse aastat;
 - 2) taotleja arengukava panustab kultuurivaldkonna arengukava eesmärkide saavutamisse;
 - 3) taotleja poolt esitatud toetuse kavandatava kasutusaasta eelarve ja sellele järgneva kahe aasta finantsproгноos on kooskõlas arengukavaga ja realistlik.

§ 16. Toetuse kasutamise aruanne

- (1) Toetuse saaja on kohustatud esitama toetuse kasutamise kohta aruande (edaspidi *aruanne*).
- (2) Toetuse saaja esitab toetuse andjale elektroonilise aruande valdkonna eest vastutava ministri kinnitatud vormil digitaalselt allkirjastatuna või elektroonilise kanali kaudu, mis võimaldab toetuse andjal toetuse saaja turvalisel viisil tuvastada.
- (3) Aruanne esitatakse toetuse kasutamise kalendriaastale järgneva aasta 15. veebruariks, kui toetuse otsusest ei tulene teisiti.
- (4) Toetuse saaja tagastab toetuse andjale toetuse kasutamata jäägi koos aruande esitamisega.
- (5) Aruande menetlemise tähtaeg on kuni 90 kalendripäeva aruande esitamisest arvates.
- (6) Aruande menetlemisel kontrollib toetuse andja, kas:
 - 1) aruandes esineb puudusi;
 - 2) toetuse saaja tegevus vastab toetuse kasutamise eesmärgile;
 - 3) esitatud andmed on täielikud ja õiged.
- (7) Aruande menetlemise käigus on toetuse andjal õigus küsida toetuse kasutamise kuludokumente.
- (8) Kui aruandes esineb puudusi, annab toetuse andja toetuse saajale kuni seitse tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks, mille võrra pikeneb aruande menetlemise tähtaeg.
- (9) Toetuse andja võib jätta aruande kinnitamata, kui:
 - 1) määratud tähtpäevaks ei ole puudusi kõrvaldatud;
 - 2) teadlikult on esitatud valeandmeid;
 - 3) toetuse taotluses kirjeldatud tegevused on olulises mahus ellu viimata;

4) tegevuste toimumine ei ole tõendatud.

(10) Toetuse andja teeb otsuse aruande kinnitamata jätmisest teatavaks kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(11) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata riigi sihtasutuse muuseumile, kes esitab tegevustoetuse kasutamise aruande majandusaasta aruande koosseisus koos ülevaatega asutaja või asutajate ootuste täitmisest riigivaraseaduses sätestatud tähtajaks.

§ 17. Toetuse tagasinõudmine

Toetuse andja võib toetuse osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui toetuse saaja:

- 1) ei ole toetust kasutanud sihtotstarbeliselt;
- 2) on toetuse taotlemisel teadlikult esitanud valeandmeid või andmeid varjanud;
- 3) esitatud aruannet ei ole kinnitatud.

§ 18. Toetuse saaja ja toetuse andja õigused ja kohustused

§ 19. Rakendussäte

Käesolevas määruses sätestatud korda rakendatakse 2024. aasta ja sellele järgnevate aastate riigieelarvest eraldatavate vahendite suhtes.